

BŘEZEN

Mamut

Naše depozitáře skrývají nejednu zajímavost. Jednou z rarit je i soubor kosterních pozůstatků mamuta z období mladého paleolitu.

Soubor kosterních ostatků nejznámějšího zástupce glaciální fauny pochází s největší pravděpodobností z věhlasné paleolitické lokality Předmostí u Přerova. Do depozitáře MMaG Dačice se dostaly díky sběratelské vášni a zapálení pro archeologické poznání okresního cestmistra a kustoda dačického muzea Jaroslava Lišky (1876 – 1957). Tento badatel se podílel v letech 1895-1898 na výzkumu zmiňované lokality a obohatil tak archeologickou sbírku dačického muzea neobyčejným množstvím pravěkých nálezů. Ke sledovanému souboru bohužel nejsou doloženy bližší nálezové okolnosti.

Z Liškova nedokončeného dopisu K. J. Maškovi z roku 1907 je patrné, že našel více mamutích ostatků, než se ve sbírce nachází. Části žeber a klů se bohužel do muzejní sbírky nedostaly. Patrně nejzajímavější artefakt rovněž není ve sbírce zachován. Jedná se o mamutí žebro zdobené rytinou, které J. Liška osobně daroval jistému panu Teličkovi (*Skutil 1960, 1, 122-123*).

Soubor se skládá z celkem 8 kusů osteologického materiálu. Jedná se o části dlouhých končetin, kloubních spojení, lopatky, klu a zubu (stolička). Artefakty se nachází v defektním stavu, kdy dochází k odlupování povrchové vrstvy. Vzhledem k neexistenci bližších nálezových okolností, které by upřesnily dataci souboru, lze chronologicky soubor zařadit do období mladého paleolitu. Bližší zařazení do jednotlivých fází tohoto časového období by bylo pouhou spekulací.

Z obdobných nálezů, našemu regionu bližších, je záhodno zmínit soubor mamutích kostí (určeno jako *Elephas primogenitur B.*) objevený po první světové válce na jižním okraji Telče - Staré Město. Tento nález patří prozatím k nejzápadnějším dokladům mladopaleolitické diluviální fauny na Moravě. Otázka datace mamutích ostatků z Telče zůstává otevřená. Ostatky mohou pocházet ze starší fáze mladého paleolitu na přelomu aurignacienu a gravettienu (cca 25 000 př. n. l.), nicméně není vyloučeno magdalenienké stáří (cca 15 000 – 10 000 př. n. l.), kdy byl tento druh glaciální fauny na ústupu (*Bláha 2002, 16*).

Nález mamutích ostatků sice nepochází z našeho regionu, nicméně jméno Jaroslav Liška zůstane s historií našeho muzea navždy spjato.

Bc. Martin Rychlík

